

# HAŽLÍN



## **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (aktualizácia do roku 2015)**



# HAŽLÍN



## PHSR – časť Rozvojová stratégia



# **OBSAH aktualizovanej verzie č.1**

<b>2. Ekonomické a sociálne východiská .....</b>	<b>1</b>
2.2 Analýza realizovaných opatrení.....	1
2.3 Analýza SWOT.....	2
2.4 Vízia obce Hažlín .....	7
2.5 Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja .....	7
<b>3. Rozvojová stratégia .....</b>	<b>9</b>
3.1 Strategické a špecifické ciele.....	10
Popis špecifických cieľov.....	12
3.2 Špecifické ciele a ich priority: .....	17
3.3 Popis opatrení a zoznam indikatívnych aktivít .....	18
3.3.1 Súlad cieľov a priorít so strategickými rozvojovými dokumentmi.....	23
<b>4. Implementačná stratégia.....</b>	<b>25</b>
4.1 Finančný plán.....	25
4.2 Zabezpečenie realizácie .....	25
4.2.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie.....	25
4. 2.2 Harmonogram realizácie .....	25
4. 3 Spracovatelia aktualizácie č.1 PHSR obce Hažlín .....	26

## 2. Ekonomické a sociálne východiská

### 2.2 Analýza realizovaných opatrení

Predmetom analýzy sú reálne skúsenosti pri implementovaní programov na podporu rozvoja obce Hažlín do roku 2013.

Zameriava sa hlavne na vyhodnotenie existujúcej stratégie (jej relevantnosť, jej doplnenie popr. úprava), efektívnosť a účinnosť realizovanej podpory, vyhodnotenie kritických faktorov ovplyvňujúcich efektívnosť a účinnosť pri implementácii programu a identifikáciu opatrení na zvýšenie efektívnosti jeho realizácie s dôrazom na monitorovanie a hodnotenie.

Rozvojová stratégia obce Hažlín bola v minulosti tvorená priebežne podľa aktuálnych potrieb obyvateľov. Ucelená stratégia na dlhšie obdobie bola prvýkrát spracovaná v roku 2008 vo forme pôvodného Programu sociálneho a hospodárskeho rozvoja s výhľadom do roku 2013, pričom táto aktualizácia slúži na doplnenie poznatkov a skúseností nadobudnutých počas naplňovania pôvodnej verzie PHSR obce s výhľadom do roku 2015 a to najmä z dôvodu nedostatočného ukotvenia programových dokumentov týkajúcich sa programového obdobia 2014 – 2020 na celoslovenskej úrovni.

#### Prehľad zrealizovaných aktivít/projektov v obci Hažlín

Projekt/aktivita	Rok	Suma (EUR)	Zdroje financovania
<b>Technická infraštruktúra</b>			
Obecný vodovod	1972	33 194	štátny rozpočet, vlastné zdroje
Plynifikácia obce	1990	99 582	štátny rozpočet, vlastné zdroje, poľnohosp. družstvo
Dláždenie priekop v časti obce	1996	39 833	vlastné zdroje
Rozšírenie vodovodnej siete v obci	1998	26 555	vlastné zdroje
Optický kábel TTK rozvodov	2002	66 388	štátna dotácia, vlastné zdroje
Oprava miestnych komunikácií	2004	39 833	vlastné zdroje
Revitalizácia obce Hažlín	2008	438751,82	európske zdroje, štátny rozpočet, vlastné zdroje
Modernizácia verejného osvetlenia	2012	142 942,80	európske zdroje, štátny rozpočet, vlastné zdroje
<b>Občianska vybavenosť a sociálne služby</b>			
Výstavba kultúrno správnej budovy a pošty	1973	66 388	združené prostriedky, pošta, vlastné zdroje
Výstavba ZŠ	1973	66 388	štátny rozpočet, vlastné zdroje
Úprava futbalového ihriska	1979	9 958	vlastné zdroje
Pamätník padlým v 2 sv. vojne	1980	996	vlastné zdroje
Výstavba MŠ	1994	99 582	vlastné zdroje
Rekonštrukcia kostola	2000	49 791	vlastné zdroje
Výstavba Domu nádeje	2004	109 540	vlastné zdroje
Rekonštrukcia časti kultúrneho domu	2006	33 194	štátna dotácia, vlastné zdroje
Výstavba 3 bytových nájomných domov	-	-	kombinované financovanie
<b>Životné prostredie a trvalo udržateľný rozvoj</b>			

Partnerské vzťahy	2003	497,90	vlastné zdroje
Úprava potoka Hažlínka v obci Hažlín	2011	550 084,96	európske zdroje, štátny rozpočet, vlastné zdroje

Obec Hažlín realizovala projekty najmä v oblasti technickej infraštruktúry, v oblasti občianskej infraštruktúry a sociálnej oblasti a orientovala sa aj na rozvíjanie pozitívneho vzťahu k životnému prostrediu, pričom v priebehu posledných 5 rokov sa uskutočnili najdôležitejšie technicko-infraštruktúrne projekty. Na veľkú časť realizovaných projektov využívala obec predovšetkým vlastné zdroje, v menšej miere aj štátne prostriedky a dotácie, predovšetkým v poslednom období najmä prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ.

Hlavným dôvodom zvýšeného čerpania prostriedkov spolufinancovaných aj z iných zdrojov je najmä strategické plánovanie, ktorého napĺňanie výrazne pomohlo získať prostriedky z končiacего sa programového obdobia 2007 – 2013 v rámci európskych štrukturálnych fondov. Obec sa musí v súčasnosti zodpovedne pripraviť na nové programové obdobie 2014 – 2020 a v rámci navrhovanej stratégie posilniť pripravenosť obce Hažlín na efektívne čerpanie fondov EÚ aj v budúcnosti. Zároveň bude potrebné zamerať sa na partnerské vzťahy, cezhraničnú spoluprácu, kvalitu vypracovania žiadostí o dotácie a skúsenosti s realizáciou projektov.

Administratívne kapacity pri príprave a realizácii rozvojových projektov bude obec Hažlín zabezpečovať čiastočne s využitím vlastných zdrojov a spoluprácou s externými poradcami a konzultantmi. V budúcnosti sa predpokladá rozvíjanie spolupráce s externými poradenskými organizáciami predovšetkým pri príprave, realizácii, monitoringu a hodnotení jednotlivých realizovaných projektov a celého Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hažlín.

### 2.3 Analýza SWOT

SWOT analýzy boli spracované pre štyri základné oblasti:

- \* *Prírodné zdroje*
- \* *Ludské a spoločenské zdroje*
- \* *Materiálne a fyzické zdroje*
- \* *Ekonomické zdroje*

v spolupráci s pracovnou komisiou, ktorá bola zložená zo starostu obce Hažlín, 3 poslancov, a aktívnych miestnych obyvateľov.

Silné a slabé stránky obce Hažlín boli hodnotené z pohľadu tzv. „vnútorného prostredia“, ktoré dokáže obec určitým spôsobom ovplyvniť. Príležitosti a ohrozenia boli hodnotené prevažne z pohľadu tzv. „vonkajšieho prostredia“, ktoré obec nedokáže vzhľadom na svoju právomoc sama ovplyvniť. Vzhľadom k meniacim sa vonkajším, ale aj vnútorným podmienkam a k dobe, ktorá uplynula od vzniku pôvodnej verzie SWOT analýzy, bolo potrebné aktualizovať a rozšíriť základné východiská z pozície rokov nasledujúcich po roku 2013.

## SWOT ANALÝZA OBCE HAŽLÍN

Prírodné zdroje	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> <li>• vhodné klimatické podmienky;</li> <li>• bohatý prírodný potenciál;</li> <li>• ložiská piesku a kameňa výborná kvalita životného prostredia;</li> <li>• vysoká kvalita ovzdušia;</li> <li>• veľmi dobrá poloha v podhorskej oblasti;</li> <li>• blízka poloha okresného mesta Bardejov - ktorý je zapísaný v zozname UNESCO ako prírodná a kultúrna pamiatka (15 km);</li> <li>• minerálne Bardejovské kúpele (vysoká účinnosť minerálnych prameňov);</li> <li>• dostatok prameňov slúžiacich ako pitný zdroj; minerálny prameň „Kyselka“ ležiaci za obcou;</li> <li>• vysoké zastúpenie lesov a lesných porastov a zelene separovanie odpadov;</li> <li>• vhodný terén pre zimné športy;</li> <li>• vhodné lokality pre výstavbu chat;</li> <li>• možnosť využitia alternatívnych zdrojov energie – veterné elektrárne;</li> <li>• úprava potoka Hažlinka a jeho okolia.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• chýbajú zdroje nerastov;</li> <li>• chýba regulácia potoka Hažlinka;</li> <li>• potreba úpravy minerálneho prameňa Kyselka;</li> <li>• chýbajúca kanalizácia a ČOV;</li> <li>• vývoz odpadu (stavebný odpad) do prírody;</li> <li>• chýba zberný dvor na separovanie odpadu;</li> <li>• nedoriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom;</li> <li>• vypúšťanie septikov a žúmp;</li> <li>• nízke environmentálne povedomie obyvateľstva;</li> <li>• slabé využívanie obnoviteľných zdrojov energie;</li> <li>• nedokonalé kompostovanie;</li> <li>• vysychanie lesných prameňov;</li> <li>• výskyt odlesnených častí obce;</li> <li>• chýba celkové urbanistické riešenie obce</li> </ul>
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> <li>• ochrana a racionálne využívanie prírodných zdrojov;</li> <li>• propagácia ochrany životného prostredia ;</li> <li>• existencia legislatívneho zabezpečenia nakladania s odpadmi v súlade s predpismi Európskej únie;</li> <li>• integrovaná koncepcia v hospodárení s odpadmi SR (minimalizácia vzniku odpadov, maximálne využívanie odpadov, zhodnocovanie a správne zneškodňovanie spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a životné prostredie);</li> <li>• rozvoj environmentálnej výchovy na školách;</li> <li>• politika Európskej únie smerujúca k trvalo udržateľnému rozvoju;</li> <li>• možnosť naďalej využívať štrukturálne fondy EÚ.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hydroklimatické zmeny, otepľovanie;</li> <li>• zanedbanie environmentálnej výchovy;</li> <li>• časová a finančná náročnosť;</li> <li>• zanedbanie environmentálnych záťaží;</li> <li>• pokles vody v zdrojoch pitnej vody;</li> <li>• nekontrolované a neriadené lesné a pôdne hospodárstvo;</li> <li>• pokračujúce znečisťovanie vypúšťaním septikov a žúmp;</li> <li>• pokračujúce znečisťovanie prírody stavebnými a inými odpadmi.</li> </ul>



<b>Ľudské a spoločenské zdroje</b>	
<b>Silné stránky</b>	<b>Slabé stránky</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom veku;</li> <li>polovica obyvateľov má min. stredoškolské vzdelanie;</li> <li>záujem obyvateľov o vzdelávanie a zvyšovanie kvalifikácie;</li> <li>materská a základná škola v obci;</li> <li>veľký záujem obyvateľov o rozvoj obce, spolky a združenia (Matica Slovenská, Športový klub);</li> <li>využívanie aktivačných prác v obci;</li> <li>bohatá tradícia (zachované pôvodné nárečie);</li> <li>zachovanie prípravy tradičných jedál (mačanka, pirohy, hažlínske koláče, huspenina);</li> <li>rodisko spoločensky významných ľudí z rôznych oblastí;</li> <li>vyznačený turistický chodník Smer DUKLA.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>finančne veľmi náročná prevádzka školských zariadení;</li> <li>zlý technický stav školských zariadení;</li> <li>klesajúci počet žiakov navštevujúcich MŠ a ZŠ;</li> <li>nedostatočné a zastarané vybavenie škôl učebnými pomôckami;</li> <li>nedostatočné vybavenie ZŠ výpočtovou technikou;</li> <li>nízke finančné ohodnotenie pedagogických pracovníkov;</li> <li>nedostatok financií na podporu školstva;</li> <li>nutnosť dochádzania za prácou;</li> <li>málo miestnych pracovných príležitostí;</li> <li>chýbajú terénny sociálni pracovníci;</li> <li>chýba centrum voľného času pre deti a mládež.</li> </ul>
<b>Príležitosti</b>	<b>Ohrozenia</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>celoštátna koncepcia informatizácie škôl v SR;</li> <li>možnosť využívať štrukturálne fondy EÚ;</li> <li>pokračujúce národné programy podporujúce zamestnanosť – aktivačné práce, absolventská prax a pod.; koncepcie a akčné plány zamestnanosti na národnej a regionálnej úrovni;</li> <li>rozvoj priemyselných parkov v blízkych mestách;</li> <li>blízkosť Bardejovských kúpeľov a turisticky prítiahlivého okresného mesta Bardejov;</li> <li>stredisková funkcia obce;</li> <li>využitie kapacity ZŠ pre okolité obce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>pokles demografického vývoja a starnutie obyvateľstva;</li> <li>úbytok obyvateľstva migráciou – zvlášť kvalifikovaných mladých ľudí;</li> <li>nedostatočné finančné kompenzácie presunu kompetencií zo štátu na samosprávu;</li> <li>postupný zánik pracovných príležitostí pre obyvateľov s nižším vzdelaním;</li> <li>nevysporiadané vlastnícke práva k pozemkom a nehnuteľnostiam;</li> <li>pokračujúca izolácia škôl vzhľadom k vonkajšiemu prostrediu a trhu práce;</li> <li>národná legislatíva bez účinných opatrení voči zneužívaniu sociálnych výhod;</li> <li>prehlbovanie chudoby a sociálneho vylúčenia u neprispôsobivých občanov;</li> <li>pokles výroby u dominantných zamestnávateľov v okolí;</li> <li>nezáujem investorov o východ Slovenska.</li> </ul>

<b>Materiálne a fyzické zdroje</b>	
<b>Silné stránky</b>	<b>Slabé stránky</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• poloha obce v blízkosti okresného mesta, ktoré je známym turistickým centrom;</li> <li>• obec je plynofikovaná a vybavená novými plynovými potrubiami dostatočná energetická sieť;</li> <li>• dostupnosť telekomunikačných služieb;</li> <li>• zvyšujúca sa atraktivita bývania na vidieku a pretrvávajúci vysoký záujem o bývanie na vidieku;</li> <li>• pamätník padlým v 2. sv. vojne a cintorín padlých v 1. sv. vojne postavený Dom smútku;</li> <li>• vývarovňa a donáška obedov pre dôchodcov a imobilných občanov;</li> <li>• archeologické vykopávky bronzových predmetov pochádzajúce z obce Hažlín bohaté kultúrne - historické tradície (páračky, tkanie na krosnách, pletenie priadze);</li> <li>• zachované pôvodné nárečie obyvateľov obce, ktoré je v rámci okolia unikátne;</li> <li>• vysoké kultúrne povedomie obyvateľstva;</li> <li>• bohatá tradícia folklórnych a iných kultúrnych podujatí (folklórny festival, odpust, oslava veľkonočných a vianočných sviatkov);</li> <li>• zachovanie tradície v príprave Hažlínskych tradičných jedál;</li> <li>• záujem detí a mládeže o kultúru – spev, tanec;</li> <li>• vysoký záujem o šport s množstvom športových podujatí;</li> <li>• priaznivá bezpečnostná situácia v obci;</li> <li>• spracovaná projektová dokumentácia na výstavbu kanalizácie a ČOV;</li> <li>• spracovaná projektová dokumentácia na výstavbu penziónu;</li> <li>• spracovaná projektová dokumentácia na rekonštrukciu ZŠ;</li> <li>• spracovaná projektová dokumentácia na výstavbu bytových domov v obci</li> <li>• zrekonštruované verejné osvetlenie</li> <li>• revitalizované centrum obce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• zlý technický stav miestnych komunikácií a chodníkov nedostatok chodníkov;</li> <li>• zlý technický stav a vysoká energetická náročnosť verejných budov (ZŠ a telocvičňa, OcÚ);</li> <li>• nízka kapacita intervalov autobusovej dopravy;</li> <li>• zastarané miestne rozhlas;</li> <li>• nedostatok parkovacích plôch;</li> <li>• nevysporiadané vlastnícke vzťahy k budovám i pozemkom,</li> <li>• finančne veľmi náročná výstavba a rekonštrukcie technickej a dopravnej infraštruktúry;</li> <li>• chýbajúce cyklistické chodníky a trasy v obci;</li> <li>• chýbajúce zdravotnícke zariadenie;</li> <li>• chýbajúce priestory na usporiadanie kultúrnych podujatí (amfiteáter);</li> <li>• chýbajúce detské ihrisko;</li> <li>• nedostatok financií na kultúru a šport, chýbajúci športový areál a oddychová zóna;</li> <li>• chýbajúce multifunkčné športové ihrisko;</li> <li>• chýba verejne prístupné pripojenie na internet;</li> <li>• nedostatočné a zastarané vybavenie samosprávy výpočtovou technikou;</li> <li>• nedostatok zariadení cestovného ruchu a služieb;</li> <li>• nedostatok informačných tabúl v obci;</li> <li>• chýba domov dôchodcov (penzión) a poskytovanie opatrovateľskej služby v obci;</li> <li>• chýba zberný dvor;</li> <li>• nedostatočné ubytovacie kapacity</li> </ul>
<b>Príležitosti</b>	<b>Ohrozenia</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• možnosť využívať štrukturálne fondy EU, a dotačné a fondové systémy v SR (ŠFRB apod.);</li> <li>• diaľnice spájajúce západ a východ SR;</li> <li>• rekonštrukcia prízjazdových komunikácií do obce a ďalších napojení na hlavné cestné ťahy;</li> <li>• možnosť spolufinancovania kultúrnych aktivít z podnikateľských kruhov;</li> <li>• rozšírenie kultúrnej a športovej spolupráce v rámci regiónu, s okolitými obcami a blízkymi mestami; rekonštrukcia historických pamiatok;</li> <li>• zatraktívnenie miestneho kultúrneho strediska, historických a prírodných atrakcií a dovybavenie súvisiacimi službami (ubytovanie, stravovanie)</li> <li>• plánovanie a stratégia rozvoja obce</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nízky záujem investorov o východné Slovensko;</li> <li>• stagnujúca výstavba diaľnic v SR;</li> <li>• neriešenie zlého technického stavu prízjazdových komunikácií a napojení na hlavné cestné ťahy;</li> <li>• nedostatok financií a zanedbávanie technickej a dopravnej infraštruktúry v obci a regióne;</li> <li>• nevysporiadavanie vlastníckych vzťahov;</li> <li>• nedostatočná finančná podpora štátu pri presune kompetencií;</li> <li>• nárast individuálnej automobilovej dopravy;</li> <li>• zlý neuspokojivý vzťah medzi životným štýlom obyvateľstva a športovaním;</li> <li>• ďalší nárast nezamestnanosti;</li> <li>• nízke a stagnujúce príjmy obyvateľov</li> </ul>



<b>Ekonomické zdroje</b>	
<b>Silné stránky</b>	<b>Slabé stránky</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>výhodná poloha obce – v tichom a čistom prostredí vhodnom pre CR;</li> <li>blízkosť okresného mesta a dopravná prístupnosť;</li> <li>vhodnosť priestorov pre ich využitie podnikateľskými subjektmi;</li> <li>pomerne ľahká dostupnosť inštitúcií zameraných na podporu podnikania;</li> <li>spracovanie aktuálne rozvojových dokumentov;</li> <li>počet a štruktúra malých a stredných podnikateľov;</li> <li>dostatok disponibilnej a kvalifikovanej pracovnej sily;</li> <li>existujúce podmienky pre rozvoj vidieckeho, poľovníckeho a zdravotného cestovného ruchu;</li> <li>tradičné ľudové remeslá a folklór; príprava tradičných jedál a bohatá história;</li> <li>blízkosť minerálnych Bardejovských kúpeľov</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>neoptimálne využívanie prírodného a historického potenciálu obce;</li> <li>nízke využitie miestnych výrobných kapacít;</li> <li>chýbajúca stratégia podpory malého a stredného podnikania;</li> <li>zanedbávanie starostlivosti prírodných atrakcií;</li> <li>nedostatočná ponuka služieb cestovného ruchu;</li> <li>nízka úroveň služieb cestovného ruchu(chýbajúce ubytovacie kapacity pre budúcich turistov);</li> <li>nevytvorené ubytovacie kapacity pre turistov v rodinných domoch;</li> <li>chýbajúce zariadenia cestovného ruchu;</li> <li>nedostatočná propagácia obce v oblasti cestovného ruchu;</li> <li>slabá medzinárodná partnerská spolupráca;</li> <li>odchod kvalifikovanej pracovnej sily;</li> <li>nedostatok pracovných príležitostí pre udržanie pracovnej sily</li> <li>vysoká miera nezamestnanosti;</li> <li>nízka úroveň HDP/obyv. v porovnaní s priemerom Európskej únie;</li> <li>nízke využívanie štátnych podporných programov a predvstupových fondov miestnymi podnikateľmi;</li> <li>nedostatočná dopravná a technická infraštruktúra;</li> <li>nutnosť dochádzania za prácou a službami;</li> <li>chýbajú služby (kaderníctvo, kozmetika, masér, opravovne);</li> <li>chýba cukráreň v obci</li> </ul>
<b>Príležitosti</b>	<b>Ohrozenia</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>zmena daňového systému SR;</li> <li>rast priamych zahraničných investícií v okolí obce;</li> <li>možnosti využívania fondov Európskej únie;</li> <li>zvyšovanie kúpnej sily obyvateľstva;</li> <li>vytváranie priaznivejších podmienok pre podnikanie v SR;</li> <li>využitie historického, kultúrneho a prírodného potenciálu pre rozvoj cestovného ruchu;</li> <li>vytváranie nových partnerstiev;</li> <li>rozvoj priemyselných parkov a priemyselných oblastí v okolí;</li> <li>rozvoj cestnej infraštruktúry;</li> <li>hospodárske oživenie v EÚ a SR s následnými dopadmi na mikroregióny.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>neriešenie politiky štátu v oblasti malého a stredného podnikania;</li> <li>nárast odlevu kvalifikovanej pracovnej sily;</li> <li>nárast konkurencie vplyvom vstupu SR do EÚ;</li> <li>klesajúca ekonomická aktivita;</li> <li>pretrvávajúci nezáujem investorov o Východné Slovensko;</li> <li>zanedbanie výstavby diaľnic a nadradenej cestnej siete v regióne;</li> <li>slabá propagácia východu Slovenska;</li> <li>nedostatočné stimuly pre budúcich investorov zo strany vlády SR;</li> <li>pokračujúca hospodárska kríza a nízky hospodársky rast v SR,</li> <li>tlak na ďalšie šetrenie zo strany Vlády SR na miestne samosprávy.</li> </ul>

## 2.4 Vízia obce Hažlín

Vízia obce Hažlín je výsledkom spoločného stretnutia členov komisie pre prípravu a spracovanie PHSR, vyhodnotenia dotazníkového prieskumu u obyvateľov a zmapovania podnetov od podnikateľov.

Vízia obce Hažlín sa člení nasledovne:

### Prírodné zdroje

Chceli by sme, aby boli v obci upravené verejné priestranstvá spolu s vytvorenými lavičkami a chodníkmi, zrekonštruovaný minerálny prameň s vytvorenou oddychovou zónou v jeho blízkosti a aby obec mala vytvorenú koncepciu odpadového hospodárstva, ktorú bude následne realizovať.

### Ludské a spoločenské zdroje

Prajeme si, aby bol v obci priaznivý a narastajúci demografický vývoj nášho obyvateľstva s možnosťou predškolskej prípravy a kvalitného vzdelávania, taktiež s možnosťou alternatívneho vzdelávania a vytvoreným priestorom pre rozvoj talentov. Želáme si aby boli oživené obecné obyčaje, zvyky a tradície.

### Materiálne a fyzické zdroje

Obec Hažlín ako 100 % neodkanalizovaná obec s fungujúcou ČOV, modernizovanou elektrickou sieťou, s vytvorenými možnosťami pre výstavbu bytov a zariadení občianskej vybavenosti, zariadeniami pre zdravotnícku starostlivosť a rehabilitáciu, s vybudovaním zariadením pre sociálnu starostlivosť a dostatočnými možnosťami a príležitosťami pre kultúrne a športové využitie.

### Ekonomické zdroje

V tejto oblasti si prajeme, aby bola obec Hažlín prosperujúcou obcou, ktorá podporuje rozvoj cestovného ruchu, turistiky a súvisiacich služieb.

## 2.5 Kľúčové disparity a hlavné faktory rozvoja

Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja vychádza z analýz SWOT. Účelom tejto analýzy je spresnenie a výber kľúčových oblastí, kam by mala smerovať podpora s maximálnym využitím faktorov rozvoja. Tým sa zabezpečí čo najvyššia adresnosť tohto rozvojového dokumentu. Pre určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja platí:

silné stránky + príležitosti	⇒	faktory rozvoja
slabé stránky + ohrozenia	⇒	disparity

### Kľúčové faktory rozvoja:

- bohatý prírodný, historický a kultúrny potenciál obce Hažlín a okolia pre rozvoj cestovného ruchu:
  - poloha obce v blízkosti okresného mesta Bardejov a Bardejovských kúpeľov
  - významné historické, prírodné a kultúrne pamiatky v neďalekom Bardejove a

kúpeľoch

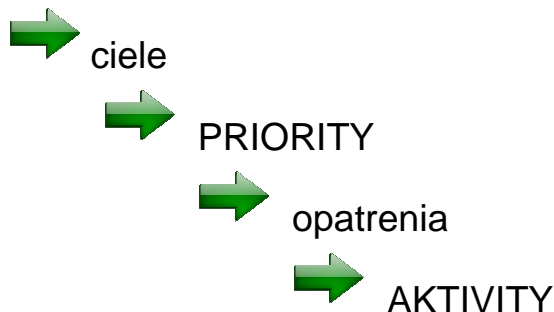
- pamätník padlých vojakov z 2. svetovej vojny
- cintorín padlých vojakov a zákopy z 1. svetovej vojny
- bohatá história, zachovávanie tradícií a rôznorodosť kultúrnych a športových podujatí v obci (festivaly, remeslá, tradičné recepty, pôvodné nárečie)
- rozvoj turistických, cyklistických a náučných chodníkov v obci a jej okolí
- využitie obnoviteľných zdrojov energie – potenciál pre využitie biomasy (doteraz nevyužitý)
- príprava výstavby environmentálnej infraštruktúry (kanalizácia, ČOV, zberný dvor)
- zrekonštruované verejné osvetlenie a revitalizované centrum obce
- zrealizovaná I etapa úpravy potoka Hažlinka
- záujem a pozitívny prístup samosprávy a obyvateľstva o regionálny rozvoj, environmentálny rozvoj a rozvoj ľudských zdrojov
- skvalitnené strategické plánovanie a existencia aktuálnych strategických rozvojových dokumentov (UPD)
- vysporiadané vlastnícke vzťahy k pozemkom – v roku 2001 ukončený systém ROEP v obci Hažlín
- pripravené projekty pre rekonštrukciu ZŠ, výstavbu bytového domu s nájomnými bytmi, na výstavbu penziónu, na zavedenie kanalizácie a ČOV)

**Kľúčové disparity:**

- nedostatočná environmentálna infraštruktúra (kanalizácia, ČOV) a environmentálne povedomie obyvateľstva;
- nedostatočná a nedobudovaná technická infraštruktúra v obci (cesty, komunikácie, chodníky, rigoly, mosty, verejné priestranstvá, drobná architektúra);
- vysoká nezamestnanosť v obci a regióne v porovnaní s inými regiónmi SR
- nedostatočná komunikácia a technická podpora zodpovedných regionálnych a štátnych inštitúcií pri regionálnom rozvoji obce;
- chýbajúce sociálne zariadenia, komunitné centrum a sociálne služby, ktoré sú poskytované na území obce;
- nedostatočná občianska vybavenosť a zlý technický stav miestnej občianskej infraštruktúry v obci
- nedostatočná ponuka služieb a zariadení cestovného ruchu;
- zanedbávanie starostlivosti o prírodný, historický a kultúrny potenciál obce a jej okolia;
- nedostatočná kvalita a deficit služieb v priemysle a obchode;
- pretrvávajúci pokles demografického vývoja;
- nutnosť dochádzania za prácou a odchod kvalifikovanej pracovnej sily;
- nedostatočné a zastarané vybavenie samosprávy informačnou technikou;

### 3. Rozvojová stratégia

Hlavným cieľom definovania rozvojovej stratégie je určenie programovej štruktúry pre dané programovacie obdobie. Programovú štruktúru vo všeobecnosti tvoria:



Pri definovaní stratégie vo všetkých typoch programových dokumentov je dôležité dbať na to, aby jednotlivé ciele na seba nadväzovali a aby opatrenia a aktivity boli koherentné, teda aby sa neprekrývali.

Rozvojová stratégia obce Hažlín pozostáva z piatich špecifických cieľov a 13 priorít, ktoré sú zosúladené s nadradenými programovými dokumentmi SR. Špecifické ciele predstavujú jasnú, výstižnú a hutnú charakteristiku cieľového stavu. Dosiahnutie tohto stavu je zámerom rozvojovej stratégie na detailnejšej úrovni ako je globálny cieľ. Z hľadiska uskutočniteľnosti, monitorovania a hodnotenia bol vybraný menší počet špecifických cieľov. Prostredníctvom definovania priorít boli určené hlavné oblasti, ktoré je potrebné podporiť a rozvíjať. Opatrenia predstavujú súhrn aktivít pomáhajúcich realizovať priority. Opatrenia boli vybrané tak, aby sa minimalizovalo ich prekrývanie. Aktivity predstavujú typy činností – projektov, ktoré sa obec bude snažiť v rámci vymedzených opatrení realizovať.

Pôvodná verzia Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hažlín bola spracovaná na programové obdobie 2007 až 2013, jej aktualizáciou č.1 sa toto obdobie posúva do roku 2015 s výhľadom na celé programové obdobie 2014 – 2020.

Pri definovaní rozvojovej stratégie sa prihliadalo na názory všetkých cieľových skupín obyvateľstva, miestnych podnikateľov, predstaviteľov samosprávy a záujmových združení a organizácií. Komisia pre prípravu PHSR obce Hažlín bola starostlivo vybraná a zložená z predstaviteľov samosprávy a z aktívnych obyvateľov obce. Všetci obyvatelia obce dostali príležitosť vyjadriť svoj názor v dotazníkovom prieskume, v ktorom dostali príležitosť na určenie prioritných oblastí rozvoja obcí a označenie konkrétnych aktivít, ktoré je potrebné čo najskôr riešiť.

Rozvojová stratégia obce sa odvíja a nadväzuje na rozvojové stratégie nadradených programových dokumentov SR a Prešovského samosprávneho kraja. Zohľadňuje trvalú udržateľnosť a taktiež vplyv na životné prostredie obyvateľov obcí.

Skvalitnenie života obyvateľov obce Hažlín, budúci všestranný rozvoj obce v rámci regiónu a rast jej konkurencieschopnosti spočíva v prvom rade v skvalitnení pripravenosti obce na čerpanie dotácií z fondov EÚ. Príprava a aktualizácia základných rozvojových dokumentov (ÚPD a PHSR) je nevyhnutná pre efektívny regionálny rozvoj jednotlivých obcí i celého MR. Majetko-právne vysporiadanie nehnuteľností, vysporiadanie podlžností voči štátu (Daňový úrad, Sociálna poisťovňa, zdravotné poisťovne) a zrušenie všetkých bremien a záložných práv k nehnuteľnostiam otvoria cestu k bezproblémovému čerpaniu dotácií prostredníctvom fondov EÚ.

Skvalitňovanie a upevňovanie partnerských vzťahov na miestnej, regionálnej i cezhraničnej úrovni taktiež rozšíri a podporí komplexnejšie čerpanie z fondov EÚ.

Environmentálna infraštruktúra obce je zameraná predovšetkým, na dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry, akými je kanalizácia, ČOV. Dôležitou aktivitou v tejto environmentálnej oblasti, je aj regulácia miestneho potoka Hažlinka formou II etapy začatej úpravy a skvalitnenie hospodárenia s odpadom formou výstavby zberného dvora na separovanie zložiek komunálneho odpadu.

V rámci skvalitnenia občianskej a technickej vybavenosti obce, obec venuje svoju pozornosť dobudovaniu a rekonštrukcii základnej, technickej a občianskej infraštruktúry a infraštruktúry cestovného ruchu a tým napomôže naštartovať a rozbehnúť budúci ekonomický rozvoj v obci. Súčasťou rozvoja tohto cieľa je posilnenie kultúrnych vzťahov a záujmov v obci, rozvoj sociálneho zázemia i podpora rozvoja športových záujmov. Obec má záujem o výstavbu športového areálu a oddychovej zóny a taktiež o výstavbu amfiteátra.

Rozvoj podnikateľských aktivít a služieb s prihliadnutím na využitie potenciálu obce, tiež výrazne napomôže k zvýšeniu životnej úrovne obyvateľov obce a taktiež prispeje k prítiahnutiu turistov a návštevníkov obce Hažlín. Rozvíjanie a podpora zamestnanosti, a následné začleňovanie sa ohrozených obyvateľov do kvalitnejšieho spoločenského života patrí tiež k snahám obce v budúcnosti. Vzhľadom k potrebe udržania ekonomicky aktívneho obyvateľstva v obci, má obec záujem o pokračovanie výstavby nájomných bytových domov.

Po doplnení a rekonštrukcii chýbajúcej infraštruktúry, pri súčasnej starostlivosti o sociálno – kultúrny rozvoj svojich obyvateľov sa bude obec Hažlín snažiť využívať svoj prírodný a kultúrno-historický potenciál (blízkosť minerálneho prameňa, tradičné remeslá a zvyklosti, pamätníky a pamiatky), aby prilákal návštevníkov a turistov do obce. K tomuto cieľu môže výraznou mierou prispieť aj blízkosť okresného mesta Bardejov a Bardejovských kúpeľov, v ktorých sa vyskytujú turisti vo veľkej miere.

### **3.1 Strategické a špecifické ciele**

Ciele tvoria hierarchicky usporiadanú štruktúru, na ktorej vrchole sa v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce nachádza globálny cieľ. Hierarchii globálnych cieľov je nadradený strategický cieľ, ktorý reprezentuje cieľový stav celej SR a je definovaný v jej **Národnom strategickom referenčnom rámci pre roky 2007 - 2013 (NSRR)** a následne v základných dokumentoch pre programové obdobie 2014 - 2020. Každý programový dokument by mal mať zadefinovaný jeden globálny cieľ. Jeho zadefinovanie vychádza z priorít NSRR SR a Stratégie EÚ 2020. Špecifické ciele predstavujú charakteristiku cieľového stavu už na detailnejšej úrovni s jasnejším a výstižnejším pomenovaním. Jednotlivé priority vymedzujú prioritné oblasti strategického plánovania, ktoré nadväzujú na špecifické ciele. Je potrebné, aby priority boli zosúladené s prioritami nadradených programových dokumentov (najmä Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja).

Vzhľadom k potrebe aktualizácie PHSR obce Hažlín do termínu, v ktorom ešte nie sú definitívne schválené a zakotvené záväzné dokumenty k programovému obdobiu 2014 -2020, slúži tento Dodatok predovšetkým pre aktualizáciu a doplnenie cieľov v nadväznosti na predbežné znenie Partnerskej dohody na roky 2014 – 2020. Tieto ciele je však potrebné nanovo zadefinovať v prípade zmeny koncepcie budúceho programového obdobia. Tá bude vychádzať predovšetkým z 5 cieľov pre EÚ do roku 2020:

#### **1. Zamestnanosť**

- zvýšiť mieru zamestnanosti obyvateľov vo veku 20 až 64 rokov na 75 %

## **2. Výskum a vývoj**

- zvýšiť úroveň investícií do výskumu a vývoja na 3 % HDP

## **3. Zmena klímy a energetická udržateľnosť**

- znížiť emisie skleníkových plynov o 20 % (alebo za predpokladu širšej globálnej dohody až o 30 %) oproti úrovniam z roku 1990
- získavať 20 % energie z obnoviteľných zdrojov
- dosiahnuť 20-percentný nárast efektívnosti vo využívaní energie

## **4. Vzdelávanie**

- Zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky pod 10 %
- minimálne 40 % podiel obyvateľov vo veku 30 – 34 rokov, ktorí majú ukončené vysokoškolské vzdelanie

## **5. Boj proti chudobe a sociálnemu vylúčeniu**

- aspoň o 20 miliónov znížiť počet osôb, ktorým hrozí chudoba a sociálne vylúčenie

### **Základný strategický cieľ NSRR (2007 – 2013):**

*„Výrazne zvýšiť do roku 2013 zamestnanosť, konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja“*

Globálny cieľ zostáva zachovaný až do roku 2015 s výhľadom na celé obdobie 2014 – 2020.

**Globálny cieľ:**

***Zvýšenie kvality života obyvateľov v obci Hažlín.***

**Špecifické ciele:**

- 1. Zvýšiť pripravenosť obce Hažlín na čerpanie z fondov EÚ.**
- 2. Zabezpečiť základnú environmentálnu infraštruktúru a ochranu ŽP v obci.**
- 3. Skvalitniť občiansku a technickú vybavenosť obce a zvýšiť kvalitu života obyvateľov a zvýšiť kvalitu vzdelávania a jej technickú infraštruktúrou.**
- 4. Podporiť rozvoj podnikania a služieb s využitím miestneho potenciálu.**
- 5. Rozvíjať zamestnanosť a sociálnu inklúziu.**



## POPIS ŠPECIFICKÝCH CIEĽOV:

<b>ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1:</b> <i>Zvýšenie pripravenosti obce Hažlín na čerpanie z fondov EÚ</i>	
<b>Popis</b>	<p>V programovacom období EÚ 2007-2013 a taktiež v nasledovnom období 2014 – 2020 sa pre obce otvárajú nové a nespočetné možnosti finančnej podpory pre ich rozvoj a zlepšovanie kvality života ich obyvateľov. Základnou podmienkou pre podanie kvalitného a minimálne formálne správneho projektu (žiadosti o NFP) je majetko-právne vysporiadanie pozemkov a budov, ktorých sa žiadosti týkajú a existencia kvalitných strategických, rozvojových a územno- plánovacích dokumentov. V skrátenom programovacom období 2004-2006 sa prejavil výrazný problém s nevysporiadanými nehnuteľnosťami. Tento problém v podstate odrezal možnosť získania NFP z fondov EÚ pre viaceré obce. Ďalším predpokladom čerpania NFP z fondov EÚ je efektívna a funkčná spolupráca obcí v susedstve, v rámci regiónu, okresu a kraja.</p>
<b>Súlad so strategickými a regionálnymi dokumentmi</b>	<p>Kvalitná príprava obce Hažlín na čerpanie fondov EÚ v rokoch 2007 – 2013 a následne v rokoch 2014 - 2020 prispeje k zvýšeniu počtu projektov, čo prispeje k rastu konkurencieschopnosti obce nielen v rámci Prešovského kraja, ale aj SR, čím sa podporí dosiahnutie základného strategického cieľa NSRR SR a taktiež 5 cieľov EÚ 2020. Cieľ je v súlade so Strategickou prioritou 1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť a s jej špecifickou prioritou regionálna infraštruktúra. Rozvojový plán Slovensko – Východ v oblasti Ekonomický rozvoj a hospodárstvo, v téme Ekonomický rozvoj vidieka, v prioritě 1 Zvýšenie atraktivity vidieka a regenerácie vidieckych sídiel, v rámci špecifického cieľa 1 Zlepšiť dostupnosť a technickú a lokálnu infraštruktúru vidieckych sídiel podporuje rozvoj pripravenosti, informovanosti a partnerstiev. PHSR Prešovského samosprávneho kraja pre obdobie 2014 – 2020 zatiaľ nie je k dispozícii a jeho zosúladenie bude zapracované neskôr.</p>
<b>Finančné zabezpečenie</b>	<p>Finančné zdroje pre realizáciu jednotlivých projektov budú zabezpečené predovšetkým z vlastných zdrojov obce s využitím úverov a doplňujúcich zdrojov z fondov EÚ a rôznych iných dotácií z národných i medzinárodných zdrojov. Doplňkovými zdrojmi môžu byť napr.:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ROP, os 1-4</li> <li>2. NSPRV os 3 a 4</li> <li>3. MVRR SR</li> <li>4. Nórsky finančný mechanizmus</li> <li>5. Program cezhraničnej spolupráce SR-Poľsko</li> <li>6. SAŽP</li> <li>7. Operačný program Stredná Európa</li> </ol> <p>V období 2014 – 2020 okrem vyššie uvedených:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>8. Výskum a inovácie (VaI)</li> <li>9. Integrovaná infraštruktúra (II)</li> <li>10. Ľudské zdroje zamestnanosť a inklúzia (I'ZZaI)</li> <li>11. Kvalita životného prostredia (KŽP)</li> <li>12. Integrovaný ROP (IROP)</li> <li>13. Efektívna verejná správa (EVS)</li> </ol>

<b>ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2:</b> <b><i>Zabezpečiť základnú environmentálnu infraštruktúru a ochranu ŽP v obci.</i></b>	
<b>Popis</b>	Súčasný nepriaznivý stav v oblasti environmentálnej infraštruktúry je základom pre stanovenie tohto špecifického cieľa. Obec nemá dostatočne vybudovanú technickú environmentálnu infraštruktúru (kanalizácie, ČOV, zberný dvor). Obec má však záujem o ochranu a racionálne využívanie vôd, podzemných vôd a pôdy.
<b>Súlad so strategickými a regionálnymi dokumentmi</b>	Environmentálne projekty a projekty ochrany prírody a zveľaďovania životného prostredia významne prispievajú k zvyšovaniu kvality života obyvateľov obce, podpore ekonomického rozvoja, turizmu a samozrejme podporujú trvalú udržateľnosť rozvoja a konkurencieschopnosti obce v rámci okresu i kraja, čím môžeme konštatovať, že sú v súlade so základným strategickým cieľom NSRR SR a s cieľmi PD 2014 - 2020. Cieľ je zosúladený s cieľmi OP Životné prostredie (2007 – 2013) a OP Kvalita životného prostredia (2014 – 2020). Rozvojový plán Slovensko – Východ ho podporuje v rámci celej témy Životné prostredie. PHSR Prešovského samosprávneho kraja pre obdobie 2014 – 2020 zatiaľ nie je k dispozícii a jeho zosúladenie bude zapracované neskôr.
<b>Finančné zabezpečenie</b>	<p>Finančné zdroje pre realizáciu jednotlivých projektov budú zabezpečené predovšetkým z vlastných zdrojov obcí s využitím úverov a doplnujúcich zdrojov z fondov EÚ a rôznych iných dotácií z národných i medzinárodných zdrojov. Doplnkovými zdrojmi môžu byť napr.:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. OP ŽP, osi 1 -5,</li> <li>1. MŽP SR, Environmentálny fond</li> <li>3. MŽP SR, POD – drobné stavby</li> <li>4. Program cezhraničnej spolupráce SR – MR</li> <li>5. Nórsky finančný mechanizmus a FM EHP – Oblasť ochrana ŽP</li> <li>6. Nadácia Ekopolis – Environmentálny program.</li> <li>7. Program cezhraničnej spolupráce SR – Poľsko</li> <li>8. Operačný program Stredná Európa</li> </ol> <p>V období 2014 – 2020 okrem vyššie uvedených:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>9. Kvalita životného prostredia (KŽP)</li> <li>10. Integrovaný ROP (IROP)</li> <li>11. Efektívna verejná správa (EVS)</li> </ol> <p>Tematické ciele 4 - 6</p>

<b>ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3:</b> <b><i>Skvalitniť občiansku a technickú vybavenosť obce a zvýšiť kvalitu života obyvateľov a zvýšiť kvalitu vzdelávania a jej technickú infraštruktúrou.</i></b>	
<b>Popis</b>	Na základe analýz súčasného stavu základnej infraštruktúry v obci Hažlín boli definované kľúčové nedostatky obce, ktoré negatívne vplyvajú na jeho budúci rozvoj. Odstránenie týchto nedostatkov je jedným z najdôležitejších faktorov pre zvýšenie kvality života v obci. Skvalitnenie základnej technickej a občianskej infraštruktúry a infraštruktúry cestovného ruchu a zvýšenie kvality vzdelávania napomôže naštartovať a rozbehnúť budúci ekonomický rozvoj jednak obce i regiónu, ktorý výrazne prispeje k zvýšeniu kvality života obyvateľov.
<b>Súlad so strategickými a regionálnymi dokumentmi</b>	Realizácia projektov v rámci predmetného cieľa výrazne podporí skvalitňovanie miestnej občianskej i technickej infraštruktúry, čo sa priamo odrazí v raste konkurencieschopnosti obce. Podpora infraštruktúry cestovného ruchu otvorí cestu k rastu ekonomickej životaschopnosti obce, čo je taktiež v súlade so základným cieľom NSRR SR a PD 2014 - 2020. Cieľ je v súlade s celým Regionálnym operačným programom a Operačným programom Informatizácia spoločnosti (2007 – 2013) a Výskum a inovácie (VaI), Integrovaná infraštruktúra (II) a Integrovaný ROP (IROP) (2014 – 2020). Rozvojový plán Slovensko – Východ ho podporuje v téme Ekonomický rozvoj vidieka, v prioritě 1 Zvýšenie atraktivity vidieka a regenerácie vidieckych sídiel, v rámci špecifického cieľa 1 Zlepšiť dostupnosť a technickú a lokálnu infraštruktúru vidieckych sídiel a ŠC 3 Zvýšenie atraktivity vidieka pre CR. PHSR Prešovského samosprávneho kraja pre obdobie 2007 – 2013 zatiaľ nie je k dispozícii a jeho zosúladenie bude zapracované neskôr.
<b>Finančné zabezpečenie</b>	<p>Finančné zdroje pre realizáciu jednotlivých projektov budú zabezpečené predovšetkým z vlastných zdrojov obcí s využitím úverov a doplnujúcich zdrojov z fondov EÚ a rôznych iných dotácií. Napr.:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ROP, os 1 1. Infraštruktúra vzdelávania,</li> <li>2. ROP, os 2 Infraštruktúra sociálnych služieb, sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately</li> <li>3. ROP, os 3 Posilnenie kultúrneho potenciálu regiónov a infraštruktúra cestovného ruchu</li> <li>4. ROP, os 4 Regenerácia sídel</li> <li>5. ROP, os 5 Regionálne komunikácie (v spolupráci s PSK)</li> <li>6. OP IS, os 3 Zvýšenie prístupnosti širokopásmovému internetu, finančné zabezpečenie</li> <li>7. OP Vzdelávanie, opatrenia 1-3</li> <li>8. NSPRV, os 3 Kvalita života vo vidieckych oblastiach,</li> <li>9. NSPRV, os 4 Leader – implementácia rozvojových stratégií,</li> <li>10. MŠ SR, Investície a havarijné situácie – školy a školské zariadenia,</li> <li>11. MF SR, Individuálne potreby obcí –</li> </ol>

	<p>zveľaďovanie obecného majetku,</p> <p>12. MPSVaR SR, sociálna starostlivosť – DD, DSS, hyg. stanice, ...,</p> <p>13. FSR, Lokálna infraštruktúra – komunitné centrá, drobné stavby,</p> <p>14. SAŽP, POD – drobné stavby</p> <p>15. Nadácia Ekopolis – Ľudia pre stromy, Zelené oázy</p> <p>16. Program cezhraničnej spolupráce SR-Poľsko</p> <p>17. Operačný program Stredná Európa</p> <p>V období 2014 – 2020 okrem vyššie uvedených:</p> <p>1. Výskum a inovácie (VaI)</p> <p>2. Integrovaná infraštruktúra (II)</p> <p>3. Integrovaný ROP (IROP)</p>
--	--

<b>ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4:</b> <b><i>Podporiť rozvoj podnikania a služieb s využitím miestneho potenciálu.</i></b>	
<b>Popis</b>	Nevyhnutnou súčasťou prosperujúcej a konkurencieschopnej obce je množstvo prosperujúcich podnikateľských subjektov, pôsobiach na jej území rovnako ako aj kvalita nimi poskytovaných služieb. Je v záujme obce podporovať podnikateľov na vlastnom území, pretože títo dokážu zabezpečiť rast zamestnanosti, vzdelanostnej úrovne obyvateľov a v neposlednom rade prinášajú do regiónu finančné prostriedky.
<b>Súlad so strategickými a regionálnymi dokumentmi</b>	Rozvoj podnikania a služieb podporí nielen zvyšovanie životnej úrovne miestnych obyvateľov, ale aj rozvoj a konkurencieschopnosť obce Hažlín rámci Prešovského kraja. Tento cieľ je v súlade so základným strategickým cieľom NSRR SR a PD 2014 – 2020 a zosúladený je aj s Operačným programom Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (2007 – 2013). Rozvojový plán Slovensko – Východ ho podporuje v téme Ekonomický rozvoj vidieka, v prioritě Produktivita a konkurencieschopnosť priemyslu a služieb.
<b>Finančné zabezpečenie</b>	<p>Finančné zdroje pre realizáciu jednotlivých projektov budú zabezpečené predovšetkým z vlastných zdrojov obce s využitím úverov a doplňujúcich zdrojov z fondov EÚ a rôznych iných dotácií z národných i medzinárodných zdrojov. Doplnkovými zdrojmi môžu byť napr.:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. ROP, os 3 Posilnenie potenciálu</li> <li>2. NSPRV, osi 1-3 a os 4 LEADER</li> <li>3. OP KHR, Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb</li> <li>4. OP IS,</li> <li>5. Schémy štátnej pomoci</li> <li>6. Verejno-súkromné partnerstvá</li> <li>7. Program cezhraničnej spolupráce SR-Poľsko</li> <li>8. Operačný program Stredná Európa</li> </ol> <p>V období 2014 – 2020 okrem vyššie uvedených:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Výskum a inovácie (VaI)</li> <li>2. Integrovaná infraštruktúra (II)</li> <li>3. Ľudské zdroje zamestnanosť a inklúzia (EZZaI)</li> <li>4. Integrovaný ROP (IROP)</li> </ol>

<b>ŠPECIFICKÝ CIEĽ 5:</b> <b><i>Rozvíjať zamestnanosť a sociálnu inklúziu.</i></b>	
<b>Popis</b>	Aj v obci Hažlín sa nachádzajú nezamestnaní obyvatelia. Ohrozenejšiu časť nezamestnaných predstavujú ženy. Značnú časť nezamestnaných predstavujú uchádzači s nižším dosiahnutým vzdelaním (alebo bez vzdelania). Je potrebné venovať sa týmto obyvateľom a podporovať ich inklúziu do hospodárskeho života. Nevyhnutným sa javí takisto aj rozvoj komunitnej a terénnej sociálnej práce a zriadenie komunitného centra v obci, ktoré bude pomáhať pri podpore komunitnej súdržnosti a spolupatričnosti na vidiek.
<b>Súlad so strategickými a regionálnymi dokumentmi</b>	Rast kvality života a konkurencieschopnosti obce súvisí tiež s opatreniami znižovania nezamestnanosti vzdelávaním a inými podpornými aktivitami rozvíjajúcimi trh práce. Obyvatelia v hmotnej núdzi, zdravotne postihnutí a inak znevýhodnení potrebujú podporu a pomoc, aby sa začlenili do spoločnosti a postupne zvyšovali kvalitu svojho života. Cieľ je v súlade so základným strategickým cieľom NSRR SR a PD 2014 – 2020 a s Operačnými programami Vzdelávanie a Zamestnanosť a sociálna inklúzia (2007 – 2013) a Výskum a inovácie (VaI) a Ľudské zdroje zamestnanosť a inklúzia (ĽZZaI) (2014 – 2020). Zosúladený je aj s Rozvojovým plánom Slovensko – Východ s celou sociálnou témou.
<b>Finančné zabezpečenie</b>	<p>Finančné zdroje pre realizáciu jednotlivých projektov budú zabezpečené predovšetkým z vlastných zdrojov obcí s využitím úverov a doplnujúcich zdrojov z fondov EÚ a rôznych iných dotácií z národných i medzinárodných zdrojov. Doplnkovými zdrojmi môžu byť napr.:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. OP ZSI, os 1- 2</li> <li>2. OP V</li> <li>3. FSR, Zvýšenie zamestnateľnosti</li> <li>5. MVR SR, Výstavba nízko štandardných bytov</li> <li>6. MPSVR SR, Hygienické. stanice, pracovne</li> <li>7. Nórsky finančný mechanizmus a FM EHP, Ľudské zdroje</li> <li>8. Program cezhraničnej spolupráce SR – Poľsko</li> <li>9. Operačný program Stredná Európa</li> </ol> <p>V období 2014 – 2020 okrem vyššie uvedených:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Výskum a inovácie (VaI)</li> <li>2. Ľudské zdroje zamestnanosť a inklúzia (ĽZZaI)</li> <li>3. Integrovaný ROP (IROP)</li> <li>4. Efektívna verejná správa (EVS) – TC 11</li> </ol>

### ***3.2 Špecifické ciele a ich priority:***

#### **1. Zvýšenie pripravenosti obce Hažlín na čerpanie fondov z EÚ.**

Priorita 1.1 Strategická rozvojová dokumentácia

Priorita 1.2 Partnerstvá a spolupráca

Priorita 1.3 Majetko-právne vysporiadanie

#### **2. Zabezpečiť základnú environmentálnu infraštruktúru a ochranu ŽP v obci.**



Priorita 2.1 Budovanie environmentálnej infraštruktúry

Priorita 2.2 Ochrana a zveľaďovanie ŽP v obci a jej okolí

### **3. Skvalitniť občiansku a technickú vybavenosť obce a zvýšiť kvalitu vzdelávania a jej technickou infraštruktúrou.**

Priorita 3.1 Vzdelávanie

Priorita 3.2 Sociálne služby a zariadenia

Priorita 3.3 Občianska vybavenosť

Priorita 3.4 Technická vybavenosť

### **4. Podporiť rozvoj podnikania a služieb s využitím miestneho potenciálu**

Priorita 4.1 Rozvíjanie podnikania a služieb

Priorita 4.2 Cestovný ruch a agroturistika

### **5. Rozvíjať zamestnanosť a sociálnu inklúziu.**

Priorita 5.1 Podporovať rozvoj zamestnanosti

Priorita 5.2 Sociálna inklúzia

### ***3.3 Popis opatrení a zoznam indikatívnych aktivít***

<b>ŠPECIFICKÝ CIEĽ 1:</b>	
<i>Zvýšenie pripravenosti obce Hažlín na čerpanie z fondov EÚ</i>	
<b>Priorita 1.1</b>	
<b>Strategická rozvojová dokumentácia</b>	
<b>Opatrenie 1.1.1</b>	<b>Územno-plánovacia dokumentácia</b>
aktivity	- pravidelná aktualizácia ÚPD
<b>Opatrenie 1.1.2</b>	<b>Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja</b>
aktivity	- vypracovanie PHSR obce do roku 2015 s výhľadom na celé obdobie 2014 - 2020 - pravidelná aktualizácia PHSR obce - priebežné a hodnotiace správy o plnení PHSR
<b>Opatrenie 1.1.3</b>	<b>Projektové dokumentácie, štúdie a koncepcie</b>
aktivity	- vypracovanie technických projektových dokumentácií - vypracovanie štúdie rozvoja turistických a cyklistických trás - vypracovanie koncepcie rozvoja bývania v obci Hažlín - štúdie uskutočniteľnosti - analýzy (finančná, ekonomická, rizík) a rôzne plány - žiadosti o dotácie - potvrdenia, povolenia a rozhodnutia - komunitný sociálny plán obce
<b>Opatrenie 1.1.4</b>	<b>LEADER a MAS</b>
aktivity	- spolupráca a zapojenie do tvorby spoločnej rozvojovej „Stratégie“ pre program LEADER - zapojenie obce do MAS
<b>Priorita 1.2</b>	
<b>Partnerstvá a spolupráca</b>	
<b>Opatrenie 1.2.1</b>	<b>Cezhraničná spolupráca</b>

aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>-nadviazanie spolupráce s cezhraničnými obcami – Maďarsko, Poľsko (komunikácia, výmena informácií, prehlásenia o partnerstve</li> <li>-príprava na program cezhraničnej spolupráce SR – Maďarsko, SR – Poľská Republika (príprava spoločných cezhraničných projektov</li> </ul>
<b>Opatrenie 1.2.2</b>	<b>Verejno-súkromné partnerstvá</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- partnerstvá medzi obcou a miestnymi súkromnými podnikateľmi</li> <li>- obec a mimovládne organizácie (spolupráca)</li> <li>- obec a živnostníci</li> <li>- obec a veľké podnikateľské subjekty</li> </ul>
<b>Opatrenie 1.2.3</b>	<b>Účelové partnerstvá obce</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- partnerská spolupráca so susednými združeniami aktivity a mikroregiónmi</li> <li>- vytváranie nových partnerstiev medzi obcami v regióne, okrese, kraji a v rámci celej SR</li> </ul>
<b>Priorita 1.3</b>	
<b>Majetko-právne vysporiadanie</b>	
<b>Opatrenie 1.3.1</b>	<b>Pozemkové úpravy a nehnuteľnosti</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- majetko-právne vysporiadanie pozemkov a nehnuteľností</li> <li>- vytvorenie LV na pozemky a nehnuteľnosti v katastri obce spravovaných obcou</li> <li>- Zosúladenie LV a katastrálnych máp</li> </ul>
<b>Opatrenie 1.3.2</b>	<b>Záväzky a podlžnosti</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- oddĺženie obecného majetku</li> <li>- ťarchy a bremená na LV – ich zrušenie</li> </ul>

<b>ŠPECIFICKÝ CIEĽ 2:</b>	
<i><b>Zabezpečiť základnú environmentálnu infraštruktúru a ochranu ŽP v obci.</b></i>	
<b>Priorita 2.1</b>	
<b>Budovanie environmentálnej infraštruktúry</b>	
<b>Opatrenie 2.1.1</b>	<b>Zásobovanie pitnou vodou</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rekonštrukcia a rozšírenie miestneho vodovodu v obci</li> <li>- výstavba nových úsekov vodovodu v lokalitách bytovej výstavby</li> <li>- rozšírenie vodných zdrojov – (podchytenie nových prameňov)</li> </ul>
<b>Opatrenie 2.1.2</b>	<b>Kanalizácia a ČOV</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Výstavba kanalizačnej siete v obci</li> <li>- Výstavba kanalizačných prípojk</li> <li>- Výstavba ČOV</li> </ul>
<b>Opatrenie 2.1.3</b>	<b>Ochrana pred povodňami</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Regulácia potoka Hažlínka II etapa</li> <li>- Úprava brehov potoka II etapa</li> <li>- Pravidelné čistenie koryta potoka</li> <li>- Odvodňovacie kanály a odvod vody z privalových dažďov</li> <li>- Plán protipovodňových opatrení</li> <li>- Evakuačný plán</li> </ul>
<b>Priorita 2.2</b>	

<b>Ochrana a zveľadňovanie ŽP v obci a v jej okolí</b>	
<b>Opatrenie 2.2.1</b>	<b>Verejné priestranstvá, parky a oddychové zóny</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rekonštrukcia minerálneho prameňa a úprava jeho okolia</li> <li>- Úprava a revitalizácia miestnych parkov a zelene</li> <li>- Úprava verejných priestranstiev v obci</li> <li>- Starostlivosť o chránené územia a druhy</li> <li>- Zalesňovanie, zazeleňovanie</li> </ul>
<b>Opatrenie 2.2.2</b>	<b>Odpadové hospodárstvo</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Skvalitnenie separovaného zberu v obci</li> <li>- Skvalitniť kompostovanie v obci vrátane zakúpenia drvičov</li> <li>- Podpora aktivít na zhodnocovanie odpadov</li> <li>- Odstraňovanie nelegálnych skládok odpadov a prevencia ich tvorby</li> <li>- Rozmiestnenie veľkokapacitných kontajnerov v obci</li> <li>- Zriadenie zberného dvora, resp. zberných miest v obci</li> </ul>
<b>Opatrenie 2.2.3</b>	<b>Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Propagačné environmentálne aktivity a materiály</li> <li>- Rozvoj environmentálnej výchovy na školách</li> <li>- Zapájanie detí a mládeže – súťaže, motivačné podujatia</li> </ul>
<b>Opatrenie 2.2.4</b>	<b>Obnoviteľné zdroje energie</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Využívanie biomasy</li> <li>- Využívanie slnečnej energie</li> <li>- Využívanie vodnej energie</li> <li>- Tepelné čerpadlá</li> <li>- Využívanie veternej energie</li> </ul>

<b>ŠPECIFICKÝ CIEĽ 3:</b>	
<i>Skvalitniť občiansku a technickú vybavenosť obce a zvýšiť kvalitu života obyvateľov a zvýšiť kvalitu vzdelávania a jej technickou infraštruktúrou.</i>	
<b>Priorita 3.1</b>	
<b>Vzdelávanie</b>	
<b>Opatrenie 3.1.1</b>	<b>Rekonštrukcia a modernizácia budov</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rekonštrukcia a prístavba MŠ vrátane vybavenia a vybudovania detského ihriska</li> <li>- Rekonštrukcia ZŠ vrátane vybavenia a vybudovania športovísk</li> <li>- Rekonštrukcia doplnkových školských zariadení (jedáleň, telocvičňa)</li> </ul>
<b>Opatrenie 3.1.2</b>	<b>Skvalitnenie vzdelávacieho procesu</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Podpora pedagogických pracovníkov a ich motivácia</li> <li>- Skvalitňovanie odbornosti pedagogických pracovníkov – ich vzdelávanie</li> <li>- Vybavenie a materiálno – technické zabezpečenie vzdelávacieho procesu v školách</li> </ul>
<b>Priorita 3.2</b>	
<b>Sociálne služby a zariadenia</b>	
<b>Opatrenie 3.2.1</b>	<b>Skvalitnenie sociálnych služieb</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Skvalitňovanie a rozvoj opatrovateľskej služby (v súlade s potrebami obyvateľov)</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Zabezpečenie základnej zdravotnej opatery nezaopatreným občanom</li> <li>- Rozvoj a skvalitnenie poskytovania obedov dôchodcom vo vývarovni</li> <li>- Sociálny taxík</li> <li>- Založenie klubu dôchodcov</li> <li>- Výstavba penziónu pre dôchodcov s nepretržitou prevádzkou</li> </ul>
<b>Priorita 3.3</b> <b>Občianska vybavenosť</b>	
<b>Opatrenie 3.3.1</b>	<b>Kultúrna a spoločenská infraštruktúra</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rekonštrukcia miestnej kultúrno-správnej budovy</li> <li>- Obnova priestorov a rozvoj knižničného fondu obecnej knižnice</li> <li>- Rozvoj a skvalitňovanie kultúrnych a spoločenských akcií a podujatí</li> <li>- Rekonštrukcia a obnova kultúrnych pamiatok, pamätihodností a pamätníkov (pamätník padlým v 2. sv. vojne, cintorín padlých v 1. sv. vojne)</li> <li>- Zachovávanie kultúrneho dedičstva, tradičná ľudová kultúra – remeslá, izby ľudových tradícií, monografia obce</li> <li>- Podpora pôvodných kultúrno-historických tradícií (tradičné Hažlínske nárečie, príprava tradičných jedál, kroje)</li> <li>- Výstavba amfiteátra</li> </ul>
<b>Opatrenie 3.3.2</b>	<b>Šport</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Obnova a rozvoj futbalového ihriska – (oplotenie, tribúny, šatne, WC)</li> <li>- Vybudovanie multifunkčného ihriska</li> <li>- Zriadenie klziska</li> <li>- Modernizácia posilňovne</li> <li>- Podpora pravidelne sa uskutočňujúcich športových podujatí a súťaží (Futbalový turnaj, volejbalový turnaj, turistický pochod)</li> <li>- Vytváranie nových športových klubov (turistický, stolno-tenisový, nohejbalový a volejbalový).</li> <li>- Rozvoj „športu pre všetkých“ so zapojením detí a mládeže</li> </ul>
<b>Opatrenie 3.3.3</b>	<b>Rozvoj a skvalitňovanie bývania</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vypracovanie miestnej koncepcie rozvoja bývania</li> <li>- Skvalitňovanie existujúceho bytového fondu</li> <li>- Príprava nových lokalít pre IBV</li> <li>- Výstavba novej bytovej jednotky vrátane infraštruktúry - Obecné nájomné byty (celkom 6 bytov)</li> </ul>
<b>Opatrenie 3.3.4</b>	<b>Zdravotníctvo</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Informovanosť obyvateľstva – prevencia civilizačných chorôb a závislostí, protidrogová prevencia</li> <li>- Zriadenie zdravotných ambulancií podľa záujmu a požiadaviek obyvateľov + lekáreň</li> </ul>
<b>Priorita 3.4</b> <b>Technická vybavenosť</b>	
<b>Opatrenie 3.4.1</b>	<b>Miestne komunikácie</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rekonštrukcia miestnych komunikácií vrátane odvodnenia</li> <li>- Rekonštrukcia miestnych mostov a lávok</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Výstavba chodníkov pri miestnych komunikáciách</li> <li>- Vytvorenie dostatočného počtu parkovacích miest</li> <li>- Vybavenie obce potrebným dopravným značením</li> <li>- Vybavenie bezpečnostnými prvkami (svetelná signalizácia, radary, spomaľovacie prahy)</li> </ul>
<b>Opatrenie 3.4.2</b>	<b>Informovanosť a komunikácia</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Pravidelná obnova web stránky obce</li> <li>- Vydávanie miestneho občasníka</li> <li>- Vytvorenie verejne prístupného internetového miesta</li> <li>- Rekonštrukcia miestneho rozhlasu</li> <li>- Rozvoj a skvalitňovanie telekomunikačných služieb</li> <li>- Pokrytie obce optickou kabelážou</li> <li>- Pokrytie obce širokopásmovým internetom</li> <li>- Skvalitňovanie pokrytia televíznym a rozhlasovým signálom</li> <li>- Rozšírenie informačných tabúl v obci</li> </ul>
<b>Opatrenie 3.4.3</b>	<b>Iná technická vybavenosť</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Rozvoj verejného osvetlenia</li> <li>- Prekládka vzdušných vedení do zeme</li> <li>- Obnova miestneho cintorína s vybudovaním prístupovej cesty a chodníkov</li> <li>- Prekládky a rozvoj elektrickej siete</li> </ul>

<b>ŠPECIFICKÝ CIEĽ 4:</b>	
<i>Podporiť rozvoj podnikania a služieb s využitím miestneho potenciálu.</i>	
<b>Priorita 4.1</b>	
<b>Rozvíjanie podnikania a služieb</b>	
<b>Opatrenie 4.1.1</b>	<b>Podpora podnikania</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Podpora miestnych živnostníkov a malých podnikateľov (podporné programy, mikropôžičky, podnikateľský inkubátor)</li> <li>- Zriadenie remeselného dvora – tradičné remeslá</li> <li>- Podpora podnikania v poľnohospodárstve a lesníctve</li> <li>- Rozvoj ekologického poľnohospodárstva</li> </ul>
<b>Priorita 4.2</b>	
<b>Cestovný ruch a agroturistika</b>	
<b>Opatrenie 4.2.1</b>	<b>Služby a zariadenia CR</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Budovanie a obnova oddychových a rekreačných zón</li> <li>- Úprava verejných priestranstiev a okolia rekreačných a športových zariadení</li> <li>- Obnova turistického chodníka vedúceho od pamätníka 2. sv. vojny Dukla k Bardejovským kúpeľom</li> <li>- Budovanie a rozvoj cyklotrás</li> <li>- Rekonštrukcia minerálneho prameňa a jeho okolia ako oddychovej zóny</li> <li>- Rekonštrukcia miestnej budovy za účelom poskytovania služieb CR (ubytovanie, stravovanie, služby pre turistov)</li> <li>- Rozvoj poskytovania ubytovania na súkromí</li> <li>- Infraštruktúra CR – značenie, tabule, parkoviská Agroturizmus, archeoturizmus</li> </ul>
<b>Opatrenie 4.2.2</b>	<b>Propagácia a programy</b>

aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Brožúry a buletíny o propagácii zaujímavostí obce</li> <li>- Príprava programov pre turistov obce predvádzaním atrakcií</li> <li>- (Imitácia bojov 1. sv. vojny, miestna svadba, tradície, historické udalosti)</li> <li>- Propagácia miestnych atrakcií na internete (obecná web stránka, regionálne stránky)</li> </ul>
----------	--

<b>ŠPECIFICKÝ CIEĽ 5:</b>	
<b><i>Rozvíjať zamestnanosť a sociálnu inklúziu</i></b>	
<b>Priorita 5.1</b>	
<b>Podporovať rozvoj zamestnanosti</b>	
<b>Opatrenie 5.1.1</b>	<b>Podpora stabilizácie a rozvoja zamestnanosti</b>
aktivity	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Podpora a rozvoj celoživotného vzdelávania obyvateľov</li> <li>- Podpora ľudských práv a rodovej rovnosti</li> <li>- Využívanie národných programov podpory zamestnanosti - aktivačné práce, absolventská prax, chránené dielne</li> <li>- Podpora zosúladovania pracovného a rodinného života</li> <li>- Informovanosť obyvateľov o trhu práce, voľných miestach na trhu práce</li> <li>- Zabezpečenie odborného a celoživotného vzdelávania pre zamestnancov obce</li> <li>- Podpora nadobúdania praktických skúsenosti a zručnosti</li> </ul>

Kľúčové aktivity v období 2014 - 2020:

1. Výstavba novej bytovej jednotky vrátane infraštruktúry - Obecné nájomné byty (celkom 6 bytov)
2. Výstavba penziónu (Domov dôchodcov/DSS)
3. Rekonštrukcia ZŠ
4. Rekonštrukcia a prístavba k MŠ
5. Rekonštrukcia kultúrno-správnej budovy (OcÚ)/strediska služieb
6. Rekonštrukcia budovy za účelom poskytovania služieb a vytvorenie ubytovacích kapacít
7. Výstavba chodníkov
8. Pokračovanie v rekonštrukcii miestnych komunikácií
9. Rekonštrukcia miestneho rozhlasu
10. Obnova miestneho cintorína s vybudovaním prístupovej cesty
11. Vybudovanie multifunkčného ihriska resp. športového areálu a oddychovej zóny
12. Výstavba amfiteátra
13. Kanalizácia a ČOV obce Hažlín
14. Zriadenie zberného dvora vyseparovaných zložiek komunálnych odpadov
15. Regulácia potoka Hažlínka – II etapa
16. Rekonštrukcia minerálneho prameňa

### 3.3.1 Súlad cieľov a priorít so strategickými rozvojovými dokumentmi

Definované špecifické ciele, priority a opatrenia sú plne v súlade so strategickými rozvojovými dokumentmi na úrovni NUTS I, NUTS II a NUTS III.

Je nevyhnutné dokázať súlad stanovených cieľov so strategickými rozvojovými



dokumentmi, medzi ktoré možno zaradiť:

- Národný strategický referenčný rámec SR na roky 2007 – 2013 – opísaný v pôvodnej verzii PHSR
- Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020 (návrh)

Stanovenie štruktúry operačných programov na využívanie Európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) v programovom období 2014 – 2020 v tomto štádiu prípravy Partnerskej dohody Slovenskej republiky nie je ešte definitívne.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hažlín je plne kompatibilný a v súlade s 11 stanovenými tematickými cieľmi.

Návrh počtu a štruktúry operačných programov na využívanie EŠIF 2014-2020

P.č.	Operačné programy	RO	SORO	Tematický cieľ
1	Výskum a inovácie (VaI)	MŠVVŠ SR	MH SR	1. Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií
				3. Zvýšenie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov a poľnohospodárskeho sektora (v prípade EPFRV) a sektora rybného hospodárstva a akvakultúry (v prípade EFNRR)
			MH SR	10. Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania
				2b - Nízka angažovanosť podnikov a verejnej správy – málo užitočných aplikácií 7e - Nekvalitná infraštruktúra a služby leteckej dopravy
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2. Zlepšenie prístupu k informáciám a komunikačným technológiám a zlepšenie ich využívania a kvality
				7a - Nedostupná kvalitná infraštruktúra cestnej siete 7 b – Nekvalitná infraštruktúra železničnej dopravy 7 c- Nekvalitná infraštruktúra – Terminály intermodálnej prepravy 7 d – Nekvalitná infraštruktúra vodnej dopravy
3	Ľudské zdroje zamestnanosť a inklúzia (LZZaI)	MPSVR SR	MV SR	9 b - Chudoba a sociálne vylúčenie MRK 9 c - Riziko sociálneho vylúčenia občanov so zdravotným postihnutím
				8. Podpora udržateľnosti a kvality zamestnanosti a mobility pracovnej sily
			MZ SR	9a - Rozvojové potreby a disparity
			MŠVVŠ SR	10. Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MH SR	10. Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania
				4. Podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo vo všetkých sektoroch
			MK SR (6c)	5a - Investícií na prispôsobenie sa zmene klímy 6. Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	MDVRR SR	4c - Nízka energetická efektívnosť budov a služieb
			8 x VÚC	1,3,4,6,7,8,9,
				10. Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania
				1,3,4,6,7,8,9, 10. Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania

6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR	5b - Riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof 11. Posilnenie inštitucionálnych kapacít verejných orgánov a zainteresovaných strán a efektivity verejnej správy
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR	11. Posilnenie inštitucionálnych kapacít verejných orgánov a zainteresovaných strán a efektivity verejnej správy
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR	
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR	
10	Európska územná spolupráca	Napr. MPaRV SR, MH SR	
11	INTERACT	Bratislavský samosprávny kraj	

Pozn.: Zoznam oblastí a OP v rámci Európskej územnej spolupráce určí EK prostredníctvom implementačného aktu, jednotlivé tematické ciele budú následne dopracované

## **4. Implementačná stratégia**

### ***4.1 Finančný plán***

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obec Hažlín (ďalej len PHSR Hažlín) je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť dostatočné zdroje potrebné na jeho financovanie. Finančné zabezpečenie regionálneho rozvoja obce Hažlín je možné z rôznych zdrojov. Okrem vlastného rozpočtu obce sa môžu využiť aj zdroje zo štátneho rozpočtu, štátnych fondov a predovšetkým fondov EÚ.

### ***4.2 Zabezpečenie realizácie***

Podľa platnej legislatívy SR obec vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a zabezpečuje jeho plnenie.

#### **4.2.1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie**

*Orgánom zodpovedným* za plnenie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Hažlín bude starosta obce Ing. František Olah, ktorý bude v prípade potreby využívať služby rôznych odborných organizácií a spolupracovať s externými odborníkmi a konzultantmi, špecializujúcimi sa na poradenstvo, prípravu a implementáciu projektov.

*Koordinátorom plnenia Programu* bude taktiež starosta obce Ing. František Olah.

*Hodnotenie plnenia PHSR obce Hažlín* bude vykonávané 1 krát do roka hodnotiacou správou roku predchádzajúceho a to vždy najneskôr do konca tretieho mesiaca roku nasledujúceho. Hodnotiaca správa bude spracovaná podľa možností – buď vlastnými kapacitami s využitím odborných konzultantov, alebo bude spracovaná externým hodnotiteľom po špecifikovaní zadávacích podmienok na hodnotiacu správu.

#### **4. 2.2 Harmonogram realizácie**

Harmonogram plnenia PHSR obce Hažlín pozostáva z 2 základných etáp:

1. etapa predstavuje schválenie Dodatku č.1 PHSR obce Hažlín poslancami

obecného zastupiteľstva a jeho postupné dopĺňanie, aktualizáciu a prispôsobovanie aktuálnym potrebám a možnostiam v závislosti od nových výziev podporujúcich spolufinancovanie realizácie aktivít. Po ujasnení financovania budú doplnené aj finančné tabuľky Stratégie a spracovaný podrobný harmonogram plnenia PHSR obce Hažlín. Najneskorší možný termín na opätovné spracovanie PHSR je rok 2015.

2. etapa predstavuje realizáciu jednotlivých aktivít (projektov) v závislosti od harmonogramov výziev a úspešnosti jednotlivých projektov v hodnotiacom procese.

#### ***4. 3 Spracovatelia PHSR obce Hažlín***

**Externý koordinátor aktualizácie č.1 do r. 2015:**

Ing. Dana Jenčová

MEDIINVEST Consulting, s.r.o.

# HAŽLÍN



# **PHSR – časť Sociálno-ekonomická analýza**

## **OBSAH aktualizovanej verzie č.1**

<b>2. Ekonomické a sociálne východiská.....</b>	<b>2</b>
2.1.2 Ľudské zdroje .....	2
2.1.2.1 Obyvateľstvo .....	2
2.1.2.2 Národnostná a náboženská štruktúra.....	3
2.1.2.3 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva .....	4

## 2. 1. 2 Ľudské zdroje

### 2.1.2.1 Obyvateľstvo

Z hľadiska počtu obyvateľov patrí obec Hažlín do skupiny obcí v Prešovskom samosprávnom kraji s počtom obyvateľov nad 1000. K 31. 12. 2011 žilo v obci Hažlín 1 176 obyvateľov čo predstavuje 1,51 % z počtu obyvateľov okresu Bardejov. Z toho bolo 24,94 % občanov v poproduktívnom veku a 13,45 % detí do veku 15 rokov. Obyvatelia v produktívnom veku predstavujú 61,61 % z celkového počtu obyvateľov obce. Celková rozloha katastrálneho územia obce je 20,09 km<sup>2</sup> a priemerná hustota osídlenia predstavovala 58 obyvateľov/ km<sup>2</sup>.

Tabuľka č. 3

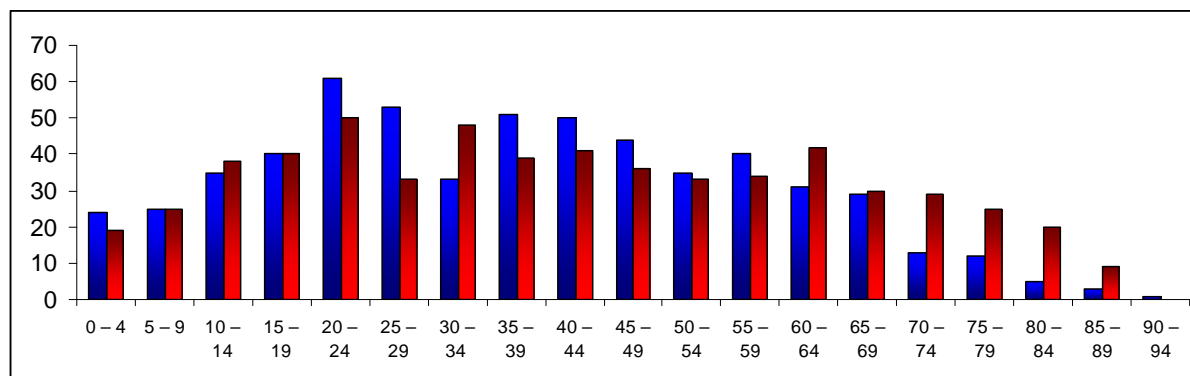
Územie	Počet obyvateľov	Rozloha (km <sup>2</sup> )	Hustota obyvateľstva (obyvatelia/km <sup>2</sup> )
Slovenská republika	5 404 322	49 036,10	110
Prešovský samosprávny kraj	815 806	8 973,60	91
Okres Bardejov	77 907	936,10	83
Obec Hažlín	1 176	20,09	58

Zdroj: Mestská a obecná štatistika ŠÚ SR

Demografické správanie sa obyvateľstva v obci Hažlín zodpovedá typickému vývoju v obciach Slovenskej republiky. Od roku 1997 je k dispozícii prehľad o demografickom vývoji v obci Hažlín. Počet obyvateľov mal v sledovanom období klesajúcu tendenciu, pričom najvyšší počet obyvateľov zaznamenávame v roku 1998 a najnižší v roku 2005. Počet novonarodených detí zaznamenáva kolísavé hodnoty, v roku 1997 a 1998 bol tento počet najvyšší.

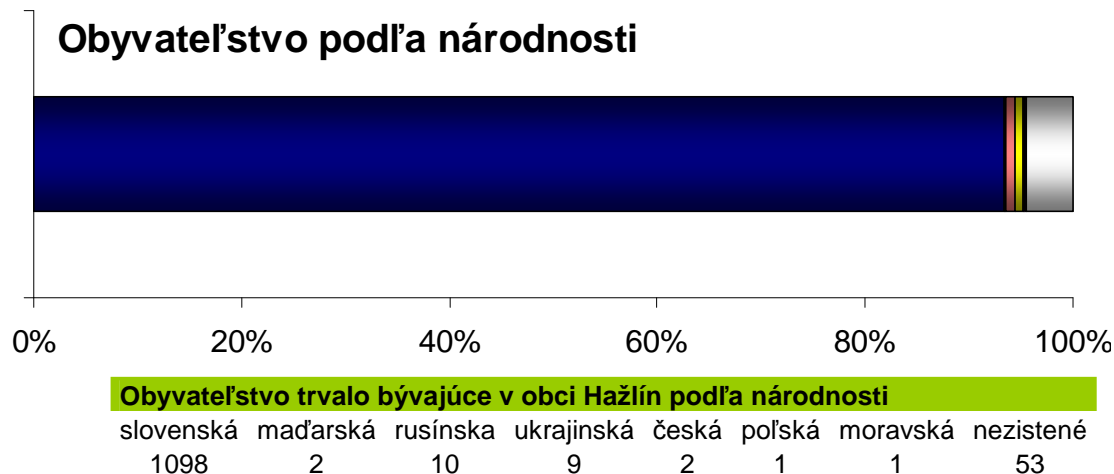
Celkový prírastok v obci Hažlín zaznamenáva nárast alebo pokles v závislosti od migračných prírastkov v jednotlivých rokoch. Najvýraznejší migračný prírastok bol zaznamenaný v roku 2003 a k najväčšiemu migračnému úbytku došlo v roku 2002.

Rozdelenie podľa pohlavia na jednotlivé vekové skupiny bolo podľa sčítania obyvateľstva z roku 2011 nasledovné:



### 2.1.2.2 Národnostná a náboženská štruktúra

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov z mája 2011 a údajov, ktoré poskytla obec bolo národnostné a náboženské zloženie trvale žijúcich obyvateľov v obci Hažlín nasledovné:

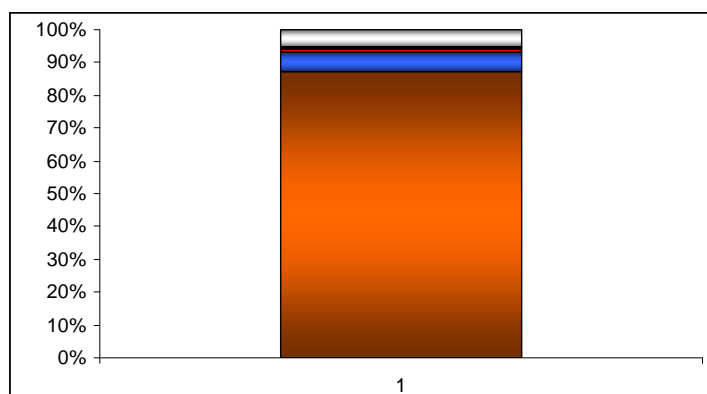


Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – Štatistický úrad SR, Údaje k: 31. 12. 2011

Národnostné menšiny sú v obci Hažlín zastúpené iba nepatrne, spolu predstavujú približne 2%. Najväčšou menšinou, ktorá je v obci zastúpená je rusínska menšina, ktorá tvorí 0,85% z celkového počtu obyvateľov obce. V obciach jednoznačne prevažujú obyvatelia slovenskej národnosti.

Z hľadiska náboženskej štruktúry prevláda rímsko-katolícke vierovyznanie ku ktorému sa hlási 87,07 % veriacich, 6,12 % veriacich je grécko-katolíckeho vierovyznania, 7 obyvateľov sa nehlási k žiadnemu vierovyznaniu, ostatní obyvatelia sú pravoslávni, veriaci evanjelickej cirkvi augsburského vyznania a 1 obyvateľ sa hlási k inému vyznaniu.

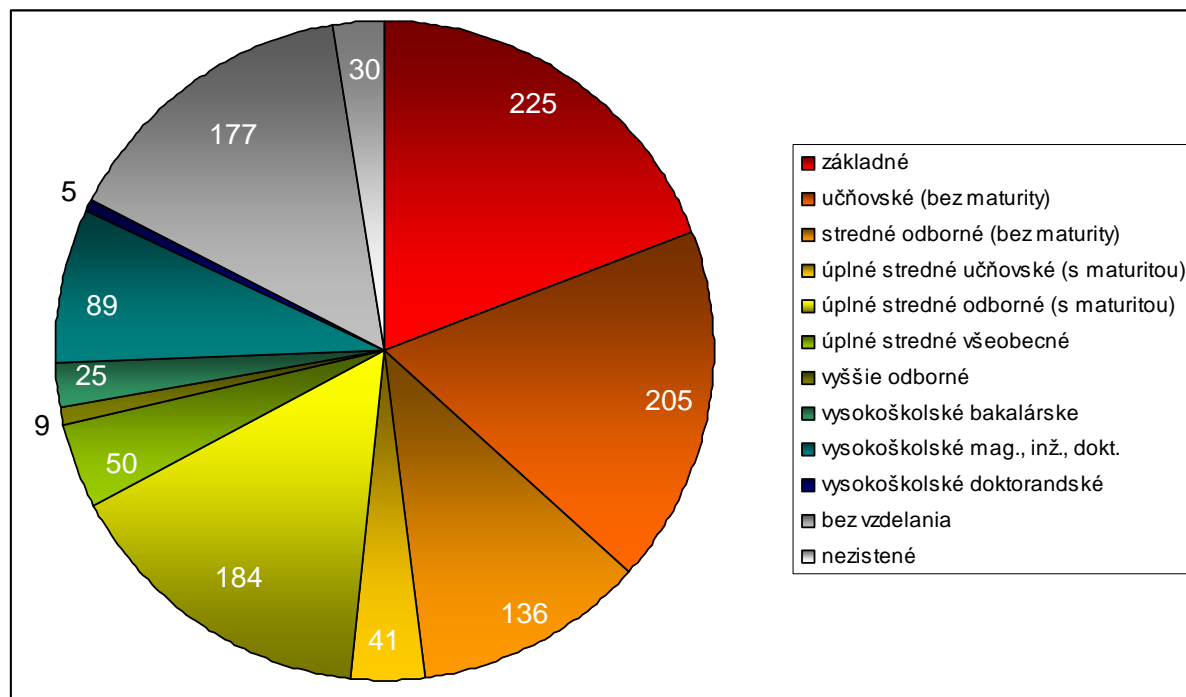
Obyvateľstvo trvalo bývajúce v obci Hažlín podľa náboženského vyznania	
Rímskokatolícka cirkev	1024
Gréckokatolícka cirkev	72
Pravoslávna cirkev	9
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	4
Iné	1
bez vyznania	7
nezistené	59





### 2.1.2.3 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov z mája 2011 bola vzdelanostná a kvalifikačná úroveň obyvateľov obce Hažlín nasledovná:



Skoro polovica obyvateľov má dosiahnuté stredoškolské vzdelanie a to hlavne učňovské stredné vzdelanie bez maturity a úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou. Vysokoškolsky vzdelaní obyvatelia nadobudli prevažne magisterské, inžinierske a doktorské vzdelanie univerzitného, technického a ekonomického zamerania.



**MEDIINVEST Consulting, s.r.o.**

**Levočská 12**

**Prešov, 080 01**

**IČO: 45 483 078**

**DIČ: 2023019911**

**Telefón: +421 51 7721 120**

**Mobil: +421 911 721 120**

**E-mail: kancelaria@mediinvest.sk**

